VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
(nr 282)
z dnia 15 listopada 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 282)

15 listopada 2017 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Jacka Sasina (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2018 (druk nr 1876):

1. Opinia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o:

a) części budżetowej 32 – Rolnictwo:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
– dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8;

b) części budżetowej 33 – Rozwój wsi:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
– dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8;

c) części budżetowej 35 – Rynki rolne:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6;

d) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 7, 8, 12, 32, 35, 50 i 81;

e) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
– dotacje podmiotowe z zał. nr 8;

f) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów z zał. nr 7;

g) dotacjach przedmiotowych i podmiotowych z zał. nr 9;

h) programach wieloletnich w układzie zadaniowym z zał. nr 10;

i) planach finansowych agencji wykonawczych z zał. nr 11:
– Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
– Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z planem finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,

– Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych;

j) planach finansowych państwowych osób prawnych z zał. nr 14:
– Polskiego Klubu Wyścigów Konnych,
– Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
– Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
– Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

2. Opinia Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o:

a) części budżetowej 22 – Gospodarka wodna:
– wydatki z zał. nr 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
– dotacje celowe z zał. nr 8;

b) części budżetowej 41 – Środowisko:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
– dotacje celowe z zał. nr 8;

c) części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6;

d) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 32, 59 i 66;

e) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:

– 020 – Leśnictwo:
– wydatki z zał. nr 2,

– 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,

– 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody:
– wydatki z zał. nr 2;

f) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów z zał. nr 7;

g) programach wieloletnich w układzie zadaniowym z zał. nr 10;

h) planach finansowych państwowych osób prawnych z zał. nr 14:
– Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
– Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
– Babiogórskiego Parku Narodowego,
– Białowieskiego Parku Narodowego,
– Biebrzańskiego Parku Narodowego,
– Bieszczadzkiego Parku Narodowego,
– Parku Narodowego „Bory Tucholskie”,
– Drawieńskiego Parku Narodowego,
– Gorczańskiego Parku Narodowego,
– Parku Narodowego Gór Stołowych,
– Kampinoskiego Parku Narodowego,
– Karkonoskiego Parku Narodowego,
– Magurskiego Parku Narodowego,
– Narwiańskiego Parku Narodowego,
– Ojcowskiego Parku Narodowego,
– Pienińskiego Parku Narodowego,
– Poleskiego Parku Narodowego,
– Roztoczańskiego Parku Narodowego,
– Słowińskiego Parku Narodowego,
– Świętokrzyskiego Parku Narodowego,
– Tatrzańskiego Parku Narodowego,
– Parku Narodowego „Ujście Warty”,
– Wielkopolskiego Parku Narodowego,
– Wigierskiego Parku Narodowego,
– Wolińskiego Parku Narodowego.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Bogucki** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Teresa Czerwińska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Mariusz Gajda** podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Pietrzykowski** wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Iwona Koza** p.o. prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, **Dominik Bąk** zastępca prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz ze współpracownikami, **Ewa Paluch** wiceprezes Państwowej Agencji Atomistyki wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Szymborski** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Waldemar Sochaczewski** zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz ze współpra-

cownikami oraz **Marcin Behnke** i **Jarosław Zimniak** zastępcy dyrektora Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Teresa Nowakowska** i **Łukasz Żylik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Jacek Markiewicz** i **Urszula Olszewska** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego oraz oraz **Zofia Szpringer** – kierownik Zespołu Studiów Ekonomicznych w Biurze Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia przewiduje rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2018 (druk nr 1876) w zakresie opinii dwóch komisji – po pierwsze, Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, po drugie, Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Czy w sprawie porządku obrad są jakieś uwagi państwa? Nie słyszę.

Wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam przyjęcie tego porządku.

Witam na posiedzeniu Komisji pana ministra Jacka Boguckiego sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pana Mariusza Gajdę podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska, pana Krzysztofa Szymborskiego zastępcę prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, pana Waldemara Sochaczewskiego zastępcę dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, pana Dominika Bąka zastępcę prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, panią Ewę Paluch wiceprezes Państwowej Agencji Atomistyki i panią Iwonę Kozę pełniącą obowiązki prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Witam państwa. Pani minister Teresa Czerwińska za chwilę do nas dotrze.

Szanowni państwo, w pierwszej kolejności zajmiemy się opinią Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zanim jednak przejdziemy do tej opinii chciałbym przypomnieć państwu, że procedować będziemy w następującym porządku – po pierwsze, wystąpienie posła referenta komisji branżowej, po drugie, wystąpienie posła koreferenta z ramienia Komisji, wreszcie pytania posłów, odpowiedzi przedstawicieli dysponentów części budżetowych oraz dyskusja.

Jednocześnie pragnę państwa poinformować, że pan poseł Jerzy Małecki, który jest referentem opinii Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ze względu na wcześniej zaplanowany wyjazd zagraniczny nie mógł uczestniczyć w dzisiejszym posiedzeniu. Przedstawił swoją wypowiedź, swój referat na piśmie. Mam pytanie do państwa. Czy państwo życzą sobie, abym w całości ten referat państwu odczytał, a to są dwie i pół strony, czy też tylko konkluzję? Słyszę głosy: „Konkluzję”. Czy Komisja akceptuje taki tryb? To w takim razie, jeśli nie słyszę sprzeciwu, to przedstawię tę konkluzję.

Konkluzja brzmi w sposób następujący: „Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi w drodze głosowania większością głosów opowiedziała się za przyjęciem budżetu w rozpatrywanym zakresie i niniejszym rekomenduje jego przyjęcie Komisji Finansów Publicznych”. To tyle w zakresie referatu dotyczącego opinii Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Natomiast o przedstawienie koreferatu bardzo proszę panią poseł Genowefę Tokarską.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, państwo ministrowie, muszę powiedzieć, że jestem troszkę w kłopocie. Wprawdzie rzeczywiście mogę referować poszczególne części budżetu, a więc zarówno rolnictwo, rozwój wsi, jak i rynki rolne, a także udział w budżetach wojewodów czy rezerwy celowe, ale może też w takim razie ograniczę się do konkluzji, do podsumowania. Ewentualnie zgłoszę pytania dotyczące kwestii, które są dla mnie wątpliwe i oczekiwałabym odpowiedzi. Gdyby jednak państwo posłowie chcieli tutaj otrzymać informacje o poszczególnych częściach budżetu, jak one wyglądają, to jestem również na to przygotowana, ale może przedstawię tą drugą wersję, jeśli to ma być skrócone.

Potwierdzam, że Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi rzeczywiście pozytywnie zaopiniowała projekt budżetu w częściach 32, 33, 35, 83 i 85, a także plany finansowe agencji wykonawczych i państwowych osób prawnych. Chcę jednak powiedzieć, że w czasie posiedzenia dyskusja była bardzo ożywiona. Było wiele pytań i troski o przyszłość rolnictwa. Pojawiały się m.in. tematy polityki kredytowej względem rolnictwa, zgłaszano również problemy dotyczące bezcłowego napływu zboża, kukurydzy i innych surowców z Ukrainy. Sygnalizuję je tylko, bo one jakby nie mają bezpośredniego związku tu i teraz z naszym budżetem, niemniej jednak chcę na te sprawy zwrócić uwagę. Natomiast moje pytania dotyczyłyby trzech zagadnień.

Po pierwsze, dlaczego brak jest środków na Fundusz Odszkodowawczy (FO), wynikający przecież z ustawy – Prawo łowieckie, która była przyjęta jeszcze 22 czerwca 2016 r., a więc w ubiegłym roku?

Z tej ustawy wynika, że taki fundusz powinien zaistnieć. Rzeczywiście, potrzeby w tym zakresie są bardzo duże, bo wiemy też, jakie szkody zwierzęta wyrządzają rolnictwu. Niestety, tutaj w tych dokumentach, które mamy i które dziś omawiamy, nie ma śladu po tym funduszu. Natomiast ustawa okołobudżetowa, co już wiemy, przenosi ten fundusz na termin wejścia... Jest to o półtora roku wydłużone, czyli wejdzie dopiero 15 czerwca 2019 r. Chciałabym więc zapytać, dlaczego jest takie opóźnienie. Prawo powinno obowiązywać. Tak jak mówię, jest z roku ubiegłego, a wciąż nie ma ani złotówki na ten cel.

Druga sprawa i drugi temat, który budzi moje wątpliwości, to są wydatki na Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Może przytoczę, jak one wyglądają. To jest w części 33 – Rozwój wsi. Tutaj wydatki na ARiMR spadają do kwoty 3 032 903 tys. zł, co stanowi 93,4% wydatków roku bieżącego, czyli 2017. Jednym słowem, spadek o 6,6%.

Przy czym tu prawie większość pozycji jest właśnie niższa. Na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej ma być przeznaczona kwota 1 313 000 tys. zł. Jest to o 11,9% mniej niż w roku bieżącym, czyli 2017. Dalej jeszcze, na Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) jest przeznaczonych tylko 82,7% stanu z 2017 r., czyli mniej o 17,3%. Płatności bezpośrednie – 60% stanu z 2017 r., a więc o 40% mniej. Wsparcie producentów owoców i warzyw – 17,7% stanu z 2017 r.

Tutaj chcę zauważyć, że widzę to, że zwiększają się środki z budżetu środków europejskich. One są nieco wyższe w poszczególnych pozycjach, niemniej jednak nie wiem, z czego wynika aż taka duża różnica, jeśli chodzi o ARiMR.

Trzecia instytucja, która budzi troszeczkę mój niepokój, to jest również obniżenie środków dla Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). To jest zmniejszenie o prawie 9%. W bieżącym roku było 12 362 tys. zł, w przyszłym roku będzie 11 255 tys. zł, a więc jest mniej o ponad 1107 tys. zł.

Muszę powiedzieć, że jest to instytucja... Uprzedzam waszą dyskusję i przyznaję się do tego, bo też przez tych 8 lat nie było najlepiej w tej inspekcji. W związku z tym tutaj dalsze zmniejszanie środków dla tej instytucji wydaje się być dla mnie zastanawiające. Przyznam też, że jest to jedyna z instytucji rolniczych, która zwróciła się – jak myślę – i do innych kolegów posłów z taką prośbą czy apelem, że tam u nich sytuacja jest rzeczywiście bardzo nieciekawa, a tu w budżecie mamy znowu pozycje zmniejszające. Gdyby pan minister zechciał mi – myślę, że wszystkim nam – przybliżyć, skąd wynikają pewne ubytki czy zmniejszenia, byłabym wdzięczna.

Powtórzę jeszcze raz, że Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaopiniowała pozytywnie wszystkie części budżetu z zakresu rolnictwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję. Właściwie pani poseł już tym koreferatem nieco tę dyskusję zaczęła, zadając pytania, na które – mam nadzieję – za chwilę uzyskamy odpowiedź.

Czy ktoś z państwa posłów jeszcze chciał zabrać głos i zadać jakieś pytania? Myślę, że pani przewodnicząca Skowrońska nas nie zawiedzie w tej sprawie.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Ależ nie, to na końcu.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Na końcu, ale na razie nie widzę innych zgłoszeń, więc ten koniec już nastąpił. Pani przewodnicząca, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pierwsze pytanie, niezwykle ważne, dotyczy likwidacji ognisk afrykańskiego pomoru świń (ASF). To jest związane z wydatkami, ale chodzi i o osiągnięty efekt. Z dużym zaniepokojeniem w ciągu roku 2016 i roku 2017 obserwowaliśmy zwiększenie ognisk tej choroby. Zatem w tym zakresie chciałabym zapytać, czy środki, które państwo zaplanują, pozwolą na to, że poradzimy sobie z tym problemem w Polsce.

To jest niezwykle ważne dlatego, że od trzech ognisk, które były w 2015 r., ta liczba ognisk się rozszerzyła. Dla producentów, dla polskiej gospodarki jest to rzecz niezwykle trudna. Doskonale sobie zdaję sprawę, że – jak mówią specjaliści, którzy zajmują się zwalczaniem tej choroby – w tym zakresie ta świadomość czy współpraca z rolnikami powinna być bardzo duża, ścisła, rygorystyczna, aby te działania, które się podejmuje, osiągnęły określony cel.

Zatem do pana ministra Boguckiego kieruję to pytanie, jako że sądzę, że panu ministrowi temat jest znany, również w przeszłości o to pytał. Myślę zatem, że to sprawa kontynuacji.

Druga sprawa to wykorzystanie... No, minutę przerwy. Mogę? Nie chciałabym panu przewodniczącemu przeszkadzać. Druga sprawa to sprawa znaczącego zmniejszenia rezerwy w pozycji 8, dotyczącej WPR. To m.in. płatności bezpośrednie realizowane przez ARiMR, ale także PROW. Chciałabym zapytać pana ministra, dlaczego tę rezerwę ograniczamy i gdzie. Poprosiłabym o pokazanie wolumenu wydatków na te działania, które są również objęte rezerwą w pozycji 7.

W rezerwach celowych mamy również planowane wydatki na rozwój wsi w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych w części 83, przeznaczone w kwocie 3 500 000 tys. zł. One są niższe w porównaniu do ustawy budżetowej w roku 2017, lekko przekraczając to zmniejszenie o 6%. Zatem chciałabym zapytać o to zmniejszenie.

Spytam również o wynagrodzenia pracowników ARiMR. W jakiej wysokości wzrost wynagrodzeń został zaplanowany w ustawie budżetowej? Jeśli pan minister byłby łaskaw, to również w roku 2017 i 2018.

Jedna konkluzja. Otrzymaliśmy materiały obejmujące m.in. plany finansowe, w tym plan finansowy ARiMR. My różne części budżetu omawiamy i tak m.in. kancelarie: Sejmu, Senatu i prezydenta, Krajowe Biuro Wyborcze czy inne agencje przedstawiają plan finansowy na rok 2017 i 2018. Przyznam, że różnie on jest skonstruowany. W tym zakresie, panie przewodniczący, gdybyśmy się zwrócili... Byłoby zdecydowanie łatwiej, gdyby taki jakiś model planu finansowego rok do roku był zawarty w dokumencie. Na pewno pozwala to agencji porównywać swoje wydatki i swoje przychody w danym roku, jak i łatwiej czytać taki plan finansowy. Jak będzie potrzeba, to my sobie potrafimy przez te lata to wszystko przygotować, ale na pewno łatwiej w okresie pracy nad budżetem byłoby te dane porównywać, a tam, gdzie byłyby świetne wyniki i dobre informacje, nawet pochwalić.

Zatem wnoszę, żeby możliwe było to pewnie w zakresie... Nie ma formuły, w jakiej powinni przygotowywać. To bardziej taka prośba do pani minister finansów, że jeżeli się przedstawia i nawet resortowi się czyta... To taka drobna, skromna uwaga, ale na pewno to ułatwia nam pracę, a potem – nawet w przypadku zmiany planów finansowych – odnoszenie się do tego, żeby popatrzeć, jak to wygląda. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z państwa posłów jeszcze chciał zabrać głos? Nie słyszę.

Mam pytanie teraz do pani przewodniczącej Skowrońskiej i do pani poseł. Rozumiem, że te pytania były kierowane do pana ministra Boguckiego, nie do pani minister, tak? To proszę bardzo, panie ministrze. W takim razie, ponieważ panie oczekują odpowiedzi od pana, to udzielam panu ministrowi głosu.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Przecież pan minister był takim bardzo aktywnym członkiem, pytał, to liczymy też, że tak będzie i odpowiadał. Liczba pytań jest raczej skromna.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Rozumiem, że gdyby trzeba było, to pani minister dopowie, prawda? Jeszcze to, czego pan minister nie będzie...

Poseł Jan Szewczak (PiS):

A nawet odpowie.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Tak. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacek Bogucki:

Wprawdzie do reprezentowania rządu podczas prac nad budżetem jest upoważniony Minister Finansów, ale – za zgodą pani minister – spróbuję odpowiedzieć na te pytania, które dotyczą części rolnej.

W związku z tym pytanie pierwsze, dotyczące funduszu środków odszkodowawczych i Prawa łowieckiego. To tu resort środowiska ewentualnie jest kompetentny do tego, żeby odpowiedzieć na to pytanie, czy też pani minister, ponieważ nie jest to w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Jeśli chodzi o zmniejszające się środki na wydatki w ARiMR, a jeszcze dotyczyło to PIORiN – tych dwóch działów, chciałbym zwrócić uwagę, że środki na utrzymanie organów administracji i na administrację, nie tylko w tej części, są planowane w mniejszej wysokości niż w roku 2017. Jest to świadoma polityka resortu i rządu, aby wydatki na administrację po prostu ograniczać. Myślę, że z punktu widzenia rolników ważne jest, żeby jak najwięcej środków trafiało na pomoc dla rolników, a nie na utrzymanie jednostek administracyjnych. Tak jak powiedziałem, nie tylko w tych jednostkach, tak więc wynika to z takiej polityki, aby koszty administracji państwa jednak spadały. Druga przyczyna to jest taka, że następują też zmiany organizacyjne, kompetencyjne i związane z wydatkowaniem środków pochodzących z UE, które powodują także spadek niektórych rodzajów wydatków.

Najważniejsze jest to, że ogólny budżet w części dotyczącej rolnictwa jest wyższy, gdy zsumujemy już wszystkie części budżetu, które są w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a dotyczą rolnictwa. Jest to wzrost o ponad 1%.

Natomiast jeśli chodzi o kwestię dotyczącą już tych środków szczegółowych, dotyczących ASF, tu mamy planowaną rezerwę o 20 000 tys. zł wyższą niż planowana była na rok 2017. Liczba ognisk ASF nie ma bezpośredniego i aż tak dużego związku z kosztami zwalczania tej choroby. Trzeba pamiętać, że 103 ogniska, które do tej pory wystąpiły, to jest niewiele więcej niż 1% gospodarstw produkujących świnie na tym terenie, więc choroba występuje sporadycznie u 1 na 100 rolników.

Oczywiście, koszty społeczne i koszty finansowe ponosimy, ale planujemy, iż działania podjęte w tym roku w postaci rekompensowania rolnikom, którzy rezygnują czasowo z hodowli świń – szczególnie chodzi o te mniejsze gospodarstwa, dla których nie jest to podstawa utrzymania – przyniosą efekty w postaci obniżenia zagrożenia w roku przyszłym. Finansujemy te działania zarówno ze środków krajowych, jak i ze środków unijnych.

Otrzymaliśmy zgodę we wrześniu na to, aby w roku przyszłym ze środków unijnych, z możliwością dofinansowania w podobnej wysokości ze środków krajowych, wypłacać takie rekompensaty dla wszystkich gospodarstw posiadających mniej niż 50 sztuk świń na obszarze wszystkich stref, gdzie zwalczana jest choroba, a więc nie tylko w strefach, w których choroba już wystąpiła, ale także w strefie ochronnej, która jest największa. W tej strefie także możemy rolnikom zaproponować zrekompensowanie czasowego zawieszenia hodowli świń. Mówimy tu o okresie 2-letnim. W tej chwili trwają już prace końcowe nad projektem rozporządzenia w tej sprawie. Projekt został już skierowany na posiedzenie Komitetu Stałego Rady Ministrów. W związku z tym zagrożenie epizootyczne uznajemy za niższe niż to wystąpiło w roku obecnym.

Jeśli chodzi o rezerwę w pozycji 7, czyli rezerwę na zwrot akcyzy dotyczący paliw wykorzystywanych przez rolników, kwota jest taka sama, jak ta zaplanowana na ten rok w rezerwie.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pytałam o pozycję 8.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

A, pozycję 8, bo usłyszeliśmy, że pozycję 7. Jeśli chodzi o pozycję 8, to jest rezerwa na współfinansowanie programów europejskich. Jest ona dostosowana do potrzeb w tym zakresie planowanych w roku 2018. Współfinansowanie programów zawsze jest adekwatne do stopnia realizacji tych zadań. Te środki będą wystarczające na to, aby wszystkie zadania przewidziane do realizacji na rok 2018 sfinansować.

Jeśli chodzi o współfinansowanie płatności bezpośrednich, kwota współfinansowania spada z powodu ustaleń, które zostały przyjęte podczas negocjowania budżetu, w tym płatności krajowych, na lata 2014–2020. Wynegocjowany wtedy program zakładał zmniejszające się wsparcie krajowe, choćby dla tytoniu, ale także w innych obszarach wsparcia krajowego. W związku z tym jest to konsekwencja ówczesnych ustaleń. Próbowaliśmy rozmawiać z Komisją Europejską na temat możliwości zwiększenia finansowania tych rodzajów płatności. Niestety, na chwilę obecną takiej możliwości nie ma.

Jeśli chodzi o zwiększanie wynagrodzeń w jednostkach finansowanych z budżetu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, poza ogólną zasadą, która zakłada niezwiększanie funduszu płac w roku przyszłym, istnieją w projekcie – jeszcze na razie w projekcie – ustawy okołobudżetowej wyjątki od tej zasady. Dotyczy to środków pochodzących z budżetu UE. Tutaj przewidujemy, iż w roku przyszłym takie środki będą wykorzystywane w większym stopniu. W przypadku jednostek, a takie są wśród jednostek podległych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które osiągają dochody własne, jeśli przekroczą plan zakładany na rok przyszły, także będą możliwości wykorzystania tych środków i ta zasada nie będzie obowiązywać.

Jeśli chodzi o kwestię porównywania danych rok do roku, chciałbym pani przewodniczącej przypomnieć, że to prawdopodobnie także głosem pani przewodniczącej została zmieniona ustawa o finansach publicznych, w myśl której takie prezentowanie budżetu przestało obowiązywać i przestało być stosowane jeszcze przez poprzednią koalicję.

Mam nadzieję, że wyczerpałem te pytania, które były do mnie kierowane. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Panie ministrze, to tylko widać na tym przykładzie, że nie wszystko, co poprzednia koalicja wprowadziła, było dobre.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

To nie tak.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Tutaj taki wniosek możemy z oczekiwania pani przewodniczącej wyciągnąć. Pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Genowefa Tokarska (PSL):

Panie ministrze, myślę, że nie zrozumiał pan mojej wypowiedzi. Właśnie podkreślałam, że jeśli chodzi o środki budżetowe europejskie, tu jest wzrost – zarówno na płatnościach bezpośrednich o 6,6% w stosunku do roku bieżącego, jak i na PROW o 9,8%, wzrost o 11,4% na wsparcie producentów owoców i warzyw – a więc to nie są wartości malejące, jak pan mówi, że źle zostały wynegocjowane. One są większe. Natomiast, faktycznie, są niższe środki pochodzące z budżetu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Powtórzę jeszcze raz. Na PROW jest aż 17,3% mniej, na płatności bezpośrednie – 40% mniej, na wsparcie producentów owoców i warzyw jest w ogóle tylko 17% stanu bieżącego roku. Tak więc, panie ministrze, naprawdę to nie chodzi o to, że zostało coś źle wynegocjowane i dlatego jest mniej, bo na środkach europejskich jest więcej. Powiedziałabym, że wzrost jest adekwatny, bo to jest kolejny rok, a więc i inflacja, i inne rzeczy mają na to wpływ.

Natomiast generalnie zmniejszyły się środki naszego budżetu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca Skowrońska, proszę bardzo.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie ministrze, zupełnie inaczej wygląda odpowiedź z pana strony niż pytania, jak przypominam sobie, przez te 8 lat.

Chciałabym zapytać. Państwo mówią, że budżet na rok 2016 to była taka scheda, chociaż państwo swój i przedkładali, i nowelizowali. Teraz mają państwo już tak czyściutki, własny budżet. Chciałam się naprawdę zapytać i poprosić o odpowiedź dzisiaj, jeżeli pan minister będzie mógł mi odpowiedzieć na to pytanie, albo o odpowiedź na piśmie do posiedzenia następnego. Ile udało się państwu wynegocjować podwyższenia dopłat bezpośrednich?

To było państwa sztandarem w dyskusji – sprawa wysokości dopłat bezpośrednich, Polska a inne kraje europejskie. Chciałabym panu ministrowi pogratulować sukcesu, tylko tego sukcesu nie widzę. Gdybym się zatem myliła i tego nie widziała, to chciałabym, żeby pan minister łaskawie rolnikom i nam powiedział, ile się państwu udało. Przedtem robili państwo uwagi co do stanowiska KE i postępowania w sprawie VAT na ubranka. Mówili państwo, jak rolnik jest krzywdzony. Jaki mają państwo tutaj sukces? Taki, że ze środków krajowych mniej dajecie środków na wsparcie w zakresie dopłat bezpośrednich? To ma być ten sukces? To raczej wstydliwa informacja, którą rolnicy powinni poznać. Co innego państwo mówią, co innego państwo robią. Dzisiaj w telewizji cały dzień idzie jakiś tam przekaz medialny, a tutaj rolnicy mogliby wiedzieć, że państwu nic się w tym zakresie nie udało.

Jak państwu się udało załatwić te dopłaty do tytoniu? Ile razy państwo się spotykali i dlaczego nie mają sukcesu? Dlaczego nie macie sukcesu w zakresie dopłat do tytoniu? To jest też część gospodarki, z której wieś ma dochody i utrzymuje się z niej bardzo wiele osób.

Nie usłyszałam od pana ministra informacji, pomimo większych środków przeznaczonych na zwalczanie ognisk choroby ASF, kiedy się z tym możemy uporać, bo jak na razie, to tych ognisk przybywa. Chciałabym, żeby podjęto takie działania, bo wtedy, kiedy państwo mówili, tych ognisk było trzy, a pan minister mówi o stu kilku. Zatem w tym zakresie państwa efekt ze współpracy z rolnikami... To nie sztuka, że zapłacimy. Pan minister doskonale wie, jak ważne jest to, ile w różnych okresach z różnego działania. Dzisiaj, jak się za to odpowiada, to inaczej się na to patrzy. Było i embargo na polskie mięso ze strony Rosji, więc to są rzeczy trudne. My je rozumiemy, wbrew temu, co się mówi, tylko pan minister jakoś tutaj nie może się pochwalić. Dla nas jest istotne, żeby choroby się nie rozprzestrzeniały, nie było nowych ognisk, żeby państwo potrafili takie działanie podjąć.

Poprosiłabym o szczegółową odpowiedź, również na piśmie, poza dzisiejszą, w zakresie sukcesów państwa, podejmowanych czynności, w zakresie dopłat bezpośrednich i dopłat do tytoniu. Tam, gdzie państwo mówili, jak to łatwo jest zrobić. A my wiemy, w jakim zakresie i ile było walki o dopłaty bezpośrednie i o ich wysokość. Przypominamy sobie poprzednie lata, bo w parlamencie na ten temat była duża i poważna dyskusja.

Co do uwagi dotyczącej prezentacji danych czy planów finansowych, różnie to, panie ministrze, agencje prezentują. Różnie. To jest zgodnie... Oczywiście, nie poczyniłam zarzutu, tylko powiedziałam, że i panu ministrowi byłoby łatwiej nadzorować i nie pytać, i nam było łatwiej czytać i o tym rozmawiać. Tyle.

Jeszcze raz. Interesuje mnie efekt podjętych przez państwa działań, przez resort, przez ministra Jurgiela, w zakresie zwiększenia dopłat bezpośrednich i dopłat do tytoniu.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie ministrze, trzeba odpowiedzieć coś, tak?

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

Panie przewodniczący, pani przewodnicząca, oczywiście, odpowiadam cały czas.

Jeśli chodzi o kwestię podwyższenia dopłat bezpośrednich, myślę, że pani przewodnicząca zdaje sobie sprawę z tego, że negocjacje trwają w odpowiednim okresie i w odpowiednim momencie. W momencie zakończenia negocjacji, oczywiście, można głosować, można chcieć, ale nie ma drugiej strony negocjacyjnej. W związku z tym na pewno też pani przewodnicząca zdaje sobie sprawę z tego, że do roku 2020 wysokość płatności bezpośredniej i wparcia krajowego w ramach płatności bezpośrednich została wynegocjowana, zamknięta i powrotu do tych negocjacji nie było, nie ma i nikt takiego powrotu nigdy nie zakładał. My, mówiąc o wyrównaniu płatności bezpośrednich, mówiliśmy...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zaskakuje mnie pan minister.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

Nie zaskakuję. Mówiliśmy o tym, iż są odpowiednie okresy budżetowe, w których negocjowanie jest możliwe. Jeśli chodzi o negocjacje co do płatności bezpośrednich od roku 2020, rozpoczęły się rozmowy co do przyszłego budżetu, także Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Za tę część negocjacji, oczywiście, odpowiedzialność mamy zamiar brać do końca tych negocjacji, a więc nie tylko w tej kadencji, ale i w następnej kadencji. Natomiast jeśli chodzi o to, co państwo wynegocjowali, to możemy negocjować tylko te elementy, które w trakcie przeglądu śródokresowego możliwe są do podjęcia.

Na pewno czymś nowym, z czego rolnicy bardzo się cieszą, jest wypłacanie zaliczek – już po raz drugi w tym roku – w wysokości 70% płatności bezpośrednich. O ile pamiętam, państwo raz wypłacali takie zaliczki lub dwa razy. Za drugim razem była to możliwość wypłacenia 50% kwoty. Państwo wypłacili 3 000 000 tys. zł. Można było wypłacić 7 000 000 tys. zł. My wypłacamy płatności 99% – z ułamkiem – rolników, a więc nie wypłacamy tylko tam, gdzie powstały jakieś wątpliwości, wynikające choćby ze spadkobrania, z nadzwyczajnych sytuacji, które w danym gospodarstwie się wydarzyły i wymagają dodatkowych wyjaśnień. Wszyscy rolnicy otrzymali w roku ubiegłym 70% zaliczek, także w tym roku otrzymają i będzie to kwota 10 000 000 tys. zł. No, 3 do 10 to jest różnica chyba wyraźna, zasadnicza.

Każdy, kto zajmował się choć 1 rok rolnictwem, zdaje sobie sprawę, że dla rolnika pieniądze otrzymane w listopadzie liczą się podwójnie, ponieważ może przygotować się do następnego sezonu, kupując taniej nawozy, środki ochrony roślin. W momencie, kiedy otrzymywał płatności w takich miesiącach, jak marzec, kwiecień, maj, kiedy już wychodził w pole, ponosił zdecydowanie wyższe koszty produkcji ze względu na to, że taka praktyka jest zawsze, iż w tym okresie wszystkie środki produkcji po prostu drożeją i to w sposób znaczny.

To jest to, co realnie jesteśmy w stanie robić. Byliśmy w stanie wynegocjować z KE, aby po raz kolejny Polsce pozwoliła na tak wysoką wypłatę, a jednocześnie znaleźć w kolejnych budżetach środki na to, aby wypłacić je w takiej wysokości i wcześniej.

Jeśli chodzi o kwestie dotyczące afrykańskiego pomoru świń (ASF), to – tak jak powiedziałem – jednym z działań jest, oczywiście, rekompensowanie, bo mówimy tu o budżecie, więc mówię o działaniach finansowych. Jednym z działań jest rekompensowanie czasowego zawieszenia produkcji. Oczywiście, są środki na pokrycie wszelkich działań weterynaryjnych.

Na pewno także łatwiej byłoby Polsce walczyć z ASF, gdyby problem ogrodzenia na granicy był rozwiązywany od roku 2008, kiedy ASF pojawił się na Kaukazie i kiedy już specjaliści mówili, że ze względu na sytuację gospodarczo-polityczną w krajach, w których może się rozprzestrzeniać, wcześniej czy później dotrze na teren Polski. Wykonanie tego ogrodzenia zabezpieczyłoby Polskę przed kolejnymi falami ASF.

Nie trzeba specjalisty z dziedziny weterynarii czy zwalczania chorób zakaźnych. Wystarczy popatrzeć na mapę ognisk pojawiających się w ostatnich 2 latach. W każdym przypadku te ogniska pojawiły się w związku z przejściem chorych zwierząt przez granicę, ponieważ nie ma ciągłości pomiędzy obszarami. Te obszary nie łączą się ze sobą geograficznie, tylko w każdym przypadku wybucha ognisko u dzików 2, 3, 5 km od granicy i potem rozprzestrzenia się promieniście, oczywiście, już w dalszej części kraju.

Niestety, brak tego ogrodzenia powoduje, iż zagrożenie w tej chwili przyszło także z północy. Pojawiły się ogniska w obwodzie kaliningradzkim u zwierząt dziko żyjących.

Problem wykonania ogrodzenia jest bardzo poważny. Nie da się go rozwiązać szybko z zasadniczego powodu, iż w dużej części granica przebiega środkiem rzeki Bug. Nie ma pasa przygranicznego. W związku z tym pewnie pani przewodnicząca zdaje sobie sprawę, jak trudny to jest problem technicznie do rozwiązania, aby na prywatnych terenach, bez przycinki w lasach, wykonać ogrodzenie. No, ale od 2008 r. czasu było rzeczywiście wystarczająco. Wtedy ta choroba prawdopodobnie w ogóle do Polski by nie dotarła. Jak na chwilę obecną, w przypadku Polski nie mamy żadnego ogniska, co do którego można z jakimkolwiek prawdopodobieństwem zakładać, że choroba dotarła inną drogą niż poprzez dziki, dziko żyjące zwierzęta, przesuwające się z kierunku wschodniego i zarażające wzajemnie.

Tak jak powiedziałem, jeszcze raz chciałbym podkreślić, że jeśli chodzi o środki na płatności bezpośrednie, na dopłaty do płatności bezpośrednich z budżetu krajowego, są one zapewnione w takiej wysokości, na jaką pozwala program na lata 2014–2020, wynegocjowany bodajże w latach 2012–2014. Te negocjacje zostały zamknięte. Mówienie w tej chwili o tym, iż zapowiadaliśmy, że wznowimy te negocjacje, jest po prostu kłamstwem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę państwa, nie chciałbym, żeby ta debata się przerodziła w taką debatę ogólnie o wszystkich tematach rolniczych, bo rozmawiamy o projekcie budżetu na rok przyszły, więc apelowałbym, żeby te pytania jednak ogniskowały się w tej materii, pani przewodnicząca, jeśli mogę prosić. Pani poseł jeszcze widzi potrzebę dopytania, tak?

Poseł Genowefa Tokarska (PSL):

Przepraszam. Chciałam tylko dopytać o ten fundusz środków odszkodowawczych, bo tu pan minister scedował to na Ministra Środowiska, więc nie wiem, kto z państwa zechciałby odpowiedzieć. Dlaczego przesunięto to o kolejne półtora roku, a ustawa obowiązuje już ponad rok? To jest zasadnicze pytanie.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Pani poseł, tylko że jeśli rzecz dotyczy Ministerstwa Środowiska, a za chwilę będziemy omawiać tę sprawę, dotyczącą właśnie Ministra Środowiska, to myślę, że wtedy... Bo jest pan minister Gajda, jak rozumiem. O, jest pan minister, tutaj właśnie. To rozumiem, że wtedy się pan minister do tego odniesie, dobrze? Jeśli pani wyrazi zgodę. Dobrze. Pani przewodnicząca, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie ministrze, chciałabym powiedzieć, że państwa polityka zaliczkowania, wypłaty zaliczek – taka, jaką przyjęliście w 2016 i 2017 r. – gdzie wypłacano rolnikom... Pan minister też mówił, ilu to rolnikom wypłacono i że był to określony procent rolników, którym przysługiwała taka wypłata. To chcę panu powiedzieć, że rolnikom, którzy mają gospodarstwa powyżej średniej w województwie, czyli na Podkarpaciu około 50 ha, w ostatniej kolejności wypłacano zaliczkę. Zatem wypłacano drobnym rolnikom. Średnia gospodarstwa jest niewielka. Rolnictwem zajmuję się i z rolnikami się spotykam trzydzieści parę lat. W tym zakresie państwa polityka kierowania środków, niezwykle też ważna... Drobny rolnik też musi kupić nawóz, jeżeli prowadzi gospodarstwo, ale rolnik, który ma większe gospodarstwo, te dopłaty dostał na samym końcu, bo państwo przyjęli taką politykę. Lepiej byłoby zrobić w dwóch transzach.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Odwrotnie?

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Nie, nie. Odwrotnie to też wymaga... Powiedziałabym, jeśli mamy mówić, że to trzeba było zrównoważyć i też zaliczkować tym, którzy mieli duże gospodarstwa, bo doskonale pan minister wie, jak to wygląda.

Nie dostałam jednak odpowiedzi na pytanie, bo państwo każdorazowo mówili: „A ubranka dziecięce?”. Państwo też powinni mieć taką wiedzę, że wtedy wynegocjowano określony okres i nic się nie dało zrobić, więc wiem i tłumaczyłam, że już mieliśmy

wdrożone postępowanie sądowe. Dzisiaj pan minister odpowiada. To dzisiaj państwo przyjęli, że takie ustalenia, jeżeli je przyjęto w określonym czasie, to tak one były... Pan doskonale wie, jak wyglądały negocjacje unijne we wszystkich obszarach, a przynajmniej tak mi się wydaje. Wielokrotnie o tym rozmawialiście. Państwo za każdym razem mówili o dopłatach bezpośrednich, czyniąc nadzieje, że przyjdziecie i to się wszystko da zrobić. Dlaczego wtedy nie mówiliście, że do 2020 r. nie będzie? A dzisiaj zmniejszacie środki krajowe na wsparcie o czterdzieści parę procent. Zatem trzeba było...

Nie odpowiedział mi pan minister, dlaczego w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przez wiele lat... Przez państwa okres na początku były drobne podwyżki dla tych, którzy zarabiali – tak jak to mówicie – konsekwencje płacy minimalnej, czyli tych, którzy mieli najniższe wynagrodzenia. Zatem jakie są powody, że u niektórych podwyższacie, a u niektórych nie podwyższacie wynagrodzeń? Kiedy pracownicy ARiMR otrzymają podwyżki i w jakiej wysokości?

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):
Bardzo dziękuję. Myślę, że do tej pierwszej kwestii, pani przewodnicząca, chyba pan minister już jakby się odniósł. Rozumiem, że to już tak bardziej opinia. Chyba wysłuchaliśmy opinii pani przewodniczącej. A na pytanie o agencję, o te zarobki, panie ministrze, jest pan w stanie udzielić odpowiedzi? Tak?

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:
Jeśli chodzi o kwestię zaliczek, to...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):
Ale tytoń. Tytoń.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:
Bo to było pytanie o...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):
Pan rozmawiał o tytoniu.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):
Zaraz. Ale jakie pytanie?

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):
Tytoń możemy negocjować. To tytoń.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:
Ale jeśli chodzi o....

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):
Ale zaraz, zaraz...

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:
Nie możemy. Jeśli chodzi o zaliczki...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):
Dopłaty. Dopłaty do produkcji.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):
Tak, tak. Panie ministrze, agencja, tak?

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:
Jeśli chodzi o zaliczki, to, niestety, pani przewodnicząca pomyliła się zupełnie. To państwo, wypłacając zaliczki, wypłacali tylko i wyłącznie małym rolnikom. My wypłacamy wszystkim. Nie ma tu zróżnicowania.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):
Przecież pan minister mówił, że jest ponad 99%.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:
Kolejność... Dokładnie tak.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

To rozumiem, że tam są i mali, i duzi, tak?

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

No, 10 000 000 tys. zł. Państwo wypłacili te 3 000 000 tys. zł, a można było 7 000 000 tys. zł i dostali tylko najmniejsi rolnicy. Żaden rolnik, który miał więcej niż 10 ha, nie otrzymał wtedy zaliczek.

Kolejność wypłat zaliczek jest tu dosyć wtórna, bo trzeba pamiętać, że zaliczki są wypłacane w okresie półtora miesiąca od 16 października do 30 listopada, więc to jest krótki okres, w którym zaliczki trafiają do wszystkich rolników. Tak było w roku ubiegłym i tak będzie w roku bieżącym. Ze względu na to, że każde gospodarstwo musi przejść kontrolę administracyjną, to zdarza się tak, że w pierwszej kolejności, w pierwszych dniach, otrzymują mniejsze gospodarstwa, bo po prostu tam kontrola administracyjna jest prostsza i szybciej się odbywa, ale nie ma tu jakiejkolwiek polityki wypłacania małym lub dużym. Każdemu, kto kwalifikuje się do zaliczek i każdemu, któremu jest możliwość wypłacenia zaliczek na podstawie przepisów prawa unijnego, taka zaliczka będzie także w tym roku wypłacona.

Natomiast jeśli chodzi o płatności, po raz trzeci podkreślę, że stół negocjacyjny państwo zamknęli na takim poziomie, jaki jest możliwy do realizacji w tej chwili. To dotyczy zarówno środków europejskich, jak i środków krajowych wspomagających płatności bezpośrednie. Tutaj możliwości negocjacji nie ma i nikt nigdy nie mówił inaczej. Proszę podać choć jeden przykład wypowiedzi kogokolwiek w tej sprawie, iż mówił, że będzie możliwość powrotu do stołu negocjacyjnego na perspektywę 2014–2020.

Oczywiście, czy to drobne korekty w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW), czy przesunięcia pomiędzy płatnościami są możliwe i na to KE wyraża zgodę. Takie działania podejmujemy. Rezygnujemy z tych obszarów, których wsparcie jest mniej ważne niż w obszarach, które uznajemy za bardziej priorytetowe, bardziej wymagające wsparcia. Następuje przesunięcie środków, ale zwiększenia puli środków nie ma i nie było dotychczas dla żadnego kraju europejskiego w żadnej perspektywie finansowej. Takich negocjacji nikt nie rozpocznie i nikt nie mógł ich proponować. To jest państwa wymysł na potrzeby polityczne, a nie jakikolwiek fakt, który miał kiedykolwiek miejsce.

Jeśli chodzi o podwyżki w ARiMR, chciałbym przypomnieć, że obecna sytuacja płacowa w wielu jednostkach finansowanych z budżetu państwa wynika z tego, że przez ostatnich 8 lat praktycznie, a przynajmniej 5 lub 6 lat, nie było żadnych podwyżek między rokiem 2009 a 2015 w sferze budżetowej. Tyle lat – bez wyrównywania choćby inflacji – spowodowało, iż wynagrodzenia w niektórych jednostkach są rzeczywiście stosunkowo niższe. Ogromnym wysiłkiem budżetu państwa w latach 2016–2017 wynagrodzenia w ARiMR zwiększyliśmy o 11%. Takiego skoku nie było w czasach państwa koalicji nigdy. Takiej łącznej podwyżki przez 8 lat nie było. Była znacznie niższa, bodajże ostatnio w roku 2009, jak pamiętam. Tak więc był to znaczący postęp w płacach, szczególnie że zostały one skierowane do najniżej zarabiających. W tej chwili trwają zmiany organizacyjne, tak aby wynagrodzenia także wzrosły...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Ale pan poseł Cymański...

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Bogucki:

...w ramach obecnego planu finansowego. Powiedziałem już o tym, że chcemy skierować więcej środków pochodzących z budżetu UE na wzrost wynagrodzeń w tych jednostkach, na sfinansowanie zadań, które będą realizowane w tym okresie i będą mogły być opłacane ze środków budżetu europejskiego. Tak więc będą korekty wynagrodzeń, zmiany wynagrodzeń, także podwyżki wynagrodzeń. Nie ma tylko w planie dodatkowych środków z budżetu krajowego na ten cel. Natomiast obecna sytuacja jest wynikiem braku jakichkolwiek wzrostów wynagrodzeń przez wcześniejsze lata.

Jeszcze raz przypomnę – ponad 11% wzrostu wynagrodzeń w ciągu 2 lat. To na pewno jest znacząca zmiana. Trzeba pamiętać, że jest to jedna z największych instytucji finansowanych z budżetu państwa, największa w sektorze rolnictwa, zatrudniająca ponad

10 tys. pracowników, więc każda zmiana wynagrodzeń powoduje znaczące skutki finansowe. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Pan poseł Cymański zgłaszał się, tak? Bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Tak. Nie chciałbym... Przepraszam. Apeluję o brak kąśliwości. Możliwe, że nie wiem, o czym mówię. No, ale mówię w przekonaniu, że wiem, ale może nie wiem.

Chcę podziękować i powiedzieć, bo jednak to jest znamienne. Rozmawiałem z poprzednim prezesem ARiMR. Żeby teraz nie ciągnąć ponad miarę, bo i tak chyba trochę nieefektywnie te całe szanse idą, ale trzeba powiedzieć bardzo wyraźnie. Struktura wynagrodzeń, średnia odchylenia i kontrasty gigantyczne. Jaki był fundusz nagród... Co byśmy nie powiedzieli, najgorszego nawet, czy mieli krytykować poprzedniego prezesa Obajtka, to jednak te zmiany polegały m.in. na tym, że podniesiono tym najsłabszym, najmniej zarabiającym pracownikom, którzy ciężko pracowali, kosztem mniejszych wzrostów albo brakiem wzrostów i funduszu nagród. To jest poza dyskusją. Dziwię się bardzo, że to jest przedmiotem krytyki. Mówimy wyraźnie: „Różnice – tak, kontrasty – nie".

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Jeszcze apeluję o to, żebyśmy tę dyskusję – że tak powiem – doprowadzali do brzegu. Pani przewodnicząca, czy jakieś...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Do brzegu.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Tak? To bardzo proszę. Obawiam się, że pani wystąpienie wywoła polemikę ze strony pana ministra i brzeg się oddali.

Poseł Jan Szewczak (PiS):

Jeszcze moje potem. Na razie panuję...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Panie przewodniczący, bardzo proszę. Pani przewodnicząca Skowrońska i...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jestem w dyskusji, a zatem pan poseł Szewczak, jak chce podjąć polemikę, to nie będzie to na temat, bo rozmawiamy o określonym temacie.

Kontynuując, panie ministrze, gdybyśmy chcieli tak samo mówić, bo pan próbuje pokazać różne okresy, więc w tym okresie 8 lat były przyjęte... Chciałabym, żeby pan łaskawie zauważył, że poza tym był kryzys. Znaczący. Po drugie, inaczej wyglądała minimalna płaca. W tym zakresie robiono bardzo dużo, również w ARiMR.

Chcę panu powiedzieć, że zmiana 11% wynagrodzenia... Jak wyglądała ta zmiana? Wszystkich kierowników jednego dnia o godzinie którejś państwo zwolnili, a zatem musieli im państwo zapłacić odprawy i są w tej chwili również procesy, koszty sądowe. Gdyby pan łaskawie zważył, z jednej strony, danie nauczycielom. Nie można było również z budżetu i były to ogromne środki.

O to pana ministra proszę, bo pan był w Komisji i wie, jak rozmawialiśmy. Posłużyłam się pana argumentami.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Pani przewodnicząca...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

A zatem, jeżeli pan przedstawia nieprawdziwe argumenty... Muszę, panie przewodniczący, w materii, która jest przedmiotem posiedzenia Komisji, powiedzieć...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Tylko właśnie nie jest. To jest właśnie ten problem, że nie jest.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Ale poproszę, bo pan minister nie powiedział, w tych wszystkich tematach, gdzie było możliwe renegocjowanie dopłat, w tym m.in. dopłaty do tytoniu, bo to pan minister ominął.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Proszę...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Kończąc swoje wystąpienie, uprzejmie proszę pana ministra o udzielenie odpowiedzi na piśmie.

A panu posłowi Cymańskiemu to chcę powiedzieć, że to dotyczyło osób, które miały najniższe wynagrodzenie.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Ale, proszę państwa, pani przewodnicząca...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

W związku z podwyższeniem minimalnego był prawie taki obowiązek.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Pani przewodnicząca i szanowni państwo, ta dyskusja to jest w tej chwili dyskusja bardziej nadająca się do omawiania budżetu roku 2016 czy 2017. Przypominam, że rozmawiamy o budżecie na rok 2018, więc podwyżki, które się odbyły poprzednio albo to, z czym to jest związane, to nie jest...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Proszę zwrócić uwagę panu ministrowi.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Teraz zwracam uwagę wszystkim. Pani przewodnicząca, w tej chwili wszystkim zwracam uwagę, żebyśmy jednak rozmawiali o budżecie na rok przyszły, a nie omawiali historycznie w tej chwili, jak wyglądało wykonanie budżetu, wydatków, dochodów w przekroju kilku lat do tyłu. To jakby na przyszłość przed tą następną dyskusją, dotyczącą również... Pani przewodnicząca, już nie. Nie, nie.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

To pana ministra również dotyczy?

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Powiedziałem, pani przewodnicząca, że to jest apel do wszystkich, którzy zabierają głos. Mam nadzieję, że już przy omawianiu następnej opinii, czyli opinii Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa... Przepraszam. Nie, pani przewodnicząca. Myślę, że już naprawdę wyczerpaliśmy dyskusję.

Stwierdzam, że ta dyskusja, która jest za nami, zakończyła omawianie opinii Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Przechodzimy w tym momencie do omówienia opinii Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Widzę, że bardzo się już niecierpliwi pan poseł Gosiewski, który występuje tutaj w podwójnej roli, czyli i referenta z ramienia Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, jak również koreferenta niejako z ramienia naszej Komisji. Mam nadzieję, że pan poseł Gosiewski będzie w stanie, oczywiście, w znacznie bardziej skondensowany sposób niż ta poprzednia dyskusja przedstawić nam te dwa wystąpienia. Panie pośle, bardzo proszę.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, otóż gdybym w tak skondensowany sposób przedstawił opinię, proporcjonalnie do wypowiedzi pani przewodniczącej, to musiałbym mówić przynajmniej 24 godziny.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Myślę jednak, że nie. Liczę na to, że pan tej proporcji nie zachowa jednak, panie pośle.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Panie przewodniczący, dlatego bardzo proszę te proporcje zachować i pozwolić mi powiedzieć...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

To niech pan mówi.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Merytorycznie ustosunkować się, a w zasadzie przedstawić opinię komisji. Nie, bo zbyt dużo...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Panie pośle, myślę, że nawet 24 minuty to jest zbyt wiele, więc 24 godziny to jest naprawdę bardzo zbyt wiele, zatem 2 minuty 40 sekund.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Gdy powiem w cztery minuty, to pani przewodnicząca będzie mówiła półtorej godziny. Być może wytłumaczę więcej, więc nie będzie innych pytań. Dobrze, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Nie, ale jednak niezbyt dużo więcej, tylko tak...

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Z 30 stron zmniejszyłem do czterech.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo proszę. Dziękujemy bardzo.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w dniu 25 października 2017 r. rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji projekt ustawy budżetowej na rok 2018 (druk nr 1876) w zakresach poszczególnych części budżetowych, których omawianie połączę w grupy, tak jak rozpatrywane one były na posiedzeniu komisji.

Na początku część budżetowa 22 – Gospodarka wodna i plan finansowy państwowej osoby prawnej z załącznika nr 14 – Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP). Z dniem 1 stycznia 2018 r. powołana zostanie państwowa osoba prawna PGW WP, która będzie realizować zadania z zakresu gospodarki wodnej. W tej części budżetowej nie planuje się dochodów, ponieważ one będą przychodami PGW WP.

Wydatki budżetowe w części 22 wzrosną o 7,3% w porównaniu do bieżącego roku ze względu na utworzenie PGW WP. Znacząco spadną o 82% wydatki na wynagrodzenia w części 22. Spadek ten wynika ze zmiany natury organizacyjnej jednostek odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu działów gospodarki wodnej. Dotacje celowe w części 22 zaplanowano na 2018 r. w kwocie 284 682 tys. zł, co oznacza 15-krotny wzrost w stosunku do roku 2017.

Wzrost limitu wydatków wynika z utworzenia tegoż PGW WP, które prowadzić będzie samodzielnie gospodarkę finansową, a jego przychody głównie stanowić będą wpływy z opłat za usługi wodne, wpływy z tytułu należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń stanowiących własność Skarbu Państwa, wpływy z tytułu opłat za udzielenie zgody wodnoprawnej, środki od innych jednostek sektora finansów publicznych, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz dotacje celowe z budżetu państwa.

Planuje się, że w 2018 r. PGW WP osiągnie ujemny wynik finansowy na kwotę 237 000 tys. zł. Spowodowane jest to kilkoma czynnikami. Po pierwsze, projekt planu finansowego został opracowany w oparciu o limit wydatków na 2018 r. dla części budżetowej 22 – Gospodarka wodna dotyczący działalności Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (KZGW) i regionalnych zarządów gospodarki wodnej (RZGW) oraz ocenę skutków regulacji do ustawy – Prawo wodne, która wymagała znacznej korekty. Po drugie, brak danych strony samorządowej w zakresie finansowego wymiaru zadań przejmowanych przez PGW WP od samorządów. Po trzecie, wprowadzenie stosunkowego zmniejszenia przychodów z opłat za usługi wodne, będące skutkiem wprowadzenia poprawek

do ustawy w procesie prac parlamentarnych. Po czwarte, planowane powstanie 4 nowych RZGW. W efekcie plan finansowy po stronie przychodów ograniczony został do poziomu zabezpieczającego dotychczas realizację zadań w części 22 – Gospodarka wodna. Zatem konieczne było tymczasowe ograniczenie planowanych wydatków wyłącznie do poziomu możliwego ich finansowania.

Mimo tych wątpliwości Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa pozytywnie opiniuje projekt budżetu na 2018 r. w części 22 oraz w zakresie planu finansowego PGW WP.

Część budżetowa 41 obejmuje wydatki przeznaczone na finansowanie zadań własnych Ministra Środowiska realizowanych przez 31 jednostek budżetowych, 23 państwowe osoby prawne, czyli parki narodowe, oraz instytucje wdrażające programy zagranicznej pomocy finansowej. Są to m.in. zadania z zakresu ochrony przyrody, leśnictwa, geologii, edukacji ekologicznej i inspekcji ochrony środowiska.

Prognozowana na przyszły rok łączna kwota dochodów stanowi 101% planu dochodów w ustawie budżetowej na rok 2017. Również struktura i suma planowanych wydatków nie ulegnie zmianie. Łączna kwota wydatków utrzymuje się na poziomie zbliżonym do tego z roku 2017, ponieważ jest to 104% kwoty z ustawy budżetowej.

W ramach zaplanowanych wydatków ujęte zostały środki przyznane na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE w kwocie ogółem 75 195 tys. zł, które stanowią 18,3% ogółu środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2018 w części 41 – Środowisko oraz 109,8% wydatków na współfinansowanie ujętych w ustawie budżetowej na 2017 r. Limit wynagrodzeń w jednostkach budżetowych w przyszłym roku będzie wyższy od poziomu z roku bieżącego. Wyniesie on łącznie 169 012 tys. zł, co stanowi 104,1% kwoty wynagrodzeń w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2017.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa pozytywnie opiniuje projekt budżetu na 2018 r. w części 41 – Środowisko.

Część budżetowa 68 – Państwowa Agencja Atomistyki nie generuje znaczących przychodów budżetowych. Osiąga jedynie dochody z tytułu pobierania opłat za egzaminy. W projekcie ustawy budżetowej na 2018 r. zaplanowano, że dochody PAA z tego tytułu wyniosą 300 tys. zł. Kwota to odpowiada dokładnie planom w roku 2017. W części 68 projektu ustawy budżetowej na rok 2018 zaplanowano wydatki w wysokości 32 668 tys. zł.

W informacji prezesa PAA zwrócono uwagę na to, że w limicie wydatków na 2018 r. zarezerwowano dodatkowe środki na opłaty czynszów za pomieszczenia biurowe w związku z koniecznością zmiany siedziby PAA. Ze względu na brak wolnej powierzchni biurowej w zasobach Skarbu Państwa PAA była zmuszona wynająć odpowiednie pomieszczenia na wolnym rynku. Pomimo otrzymania dodatkowych środków na ten cel w budżecie PAA na 2018 r. wystąpi niedobór środków w kwocie około 800 tys. zł.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa pozytywnie opiniuje projekt budżetu na 2018 r. w części 68 – PAA.

Kolejnymi częściami budżetowymi, w sprawie których przedstawię opinię komisji, są część budżetowa 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 32 „Zwrot gminom utraconych dochodów w związku ze zwolnieniem z podatku od nieruchomości w parkach narodowych i rezerwatach przyrody oraz w związku ze zwolnieniem z podatków: rolnego, od nieruchomości, leśnego przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego”, pozycji 59 „Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej” i pozycji 66 „Budowa stopnia wodnego Malczyce”, część budżetowa 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów 020 – Leśnictwo, 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska oraz 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody, a także zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów z załącznika nr 7.

Środki rezerwy celowej w pozycji 66 „Budowa stopnia wodnego Malczyce” określono w wysokości 122 930 tys. zł. Środki te zostaną przeznaczone na ukończenie budowy stopnia wodnego Malczyce. Inwestycja ta umożliwi uruchomienie regularnego transportu wodnego śródlądowego na Odrzańskiej Drodze Wodnej oraz osiągnięcie co najmniej IV klasy żeglowności. Jest to nowa rezerwa celowa.

W dwóch działach, obejmujących ogrody botaniczne i zoologiczne oraz leśnictwo, dochody nie są planowane, zaś w dziale, który obejmuje gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, zaplanowane dochody będą niższe niż w 2017 r. Struktura wydatków oraz ich wielkość w dwóch działach, dotyczących gospodarki komunalnej oraz ogrodów botanicznych i zoologicznych, nie ulegnie istotnym zmianom. Wydatki utrzymują się około tego, co jest w roku bieżącym. Z kolei w dziale kolejnym 020 – Leśnictwo zaplanowano istotne zwiększenie wydatków o 69% w ujęciu bezwzględnym. Są to jednak małe kwoty, w dodatku nie zawsze w ubiegłych latach wykorzystywane w pełni. Są to głównie dotacje celowe na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiaty, m.in. zalesianie gruntów niestanowiących własności Skarbu Państwa.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa wymienione przeze mnie części budżetowe opiniuje pozytywnie. Już nie będę ich powtarzał, bo to nie są...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Znakomicie.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Ostatnia część. Rozpatrując plan finansowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – państwowej osoby prawnej z załącznika nr 14, trzeba stwierdzić, że plan finansowy NFOŚiGW na 2018 r. przyjmuje, że przychody funduszu wyniosą 1 509 000 tys. zł, czyli będą o blisko 17% niższe niż przewidywane wykonanie w roku bieżącym. Koszty funduszu zostały określone na kwotę 1 406 000 tys. zł. Tym samym fundusz osiągnie dodatni wynik finansowy brutto w wysokości blisko 103 000 tys. zł.

Planuje się, że w 2018 r. wydatki na dotacje sięgną 1 200 000 tys. zł, czyli wzrosną o 46% w stosunku do przewidywanego wykonania w roku bieżącym. Ponadto NFOŚiGW będzie udzielał pożyczek ze środków własnych oraz wdrażał projekty finansowane środkami z UE.

W 2018 r. do priorytetów NFOŚiGW należeć będzie pełne wykorzystanie funduszy europejskich wydatkowanych za pośrednictwem Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ) w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014–2020 oraz programu LIFE. Duże środki zostaną przeznaczone na realizację zadań w zakresie gospodarki wodnościekowej w aglomeracjach i gospodarki odpadami komunalnymi oraz na działania służące wsparciu gospodarki niskoemisyjnej i efektywnemu wykorzystaniu zasobów naturalnych. Wspierane będą również zadania związane z zarządzaniem energią w budynkach należących do podmiotów z sektora finansów publicznych, ochrona obszarów cennych przyrodniczo, monitoring środowiska oraz przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiskowym.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa pozytywnie opiniuje również projekt budżetu na rok 2018 w zakresie planu finansowego NFOŚiGW – państwowej osoby prawnej z załącznika nr 14.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jako koreferent Komisji do przedłożonej przeze mnie opinii Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa chciałem zwrócić uwagę tylko na jeden problem. Dotyczy on planu finansowego Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP). W obecnym planie budżetu na 2018 r. przewiduje się ujemny wynik finansowy na kwotę około 237 000 tys. zł. Przyczyny tego planowanego deficytu przedstawiłem we wcześniejszym referacie. W przypadku prawidłowego i terminowego wdrażania reformy w zakresie gospodarki wodnej prawdopodobnie w trakcie roku budżetowego konieczne będzie wprowadzenie korekty do tegoż budżetu, by przynajmniej ograniczyć obecnie planowany deficyt w tym zakresie. Dziękuję państwu bardzo za uwagę.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo panu posłowi dziękujemy za wyczerpujący referat.

Szanowni państwo, otwieram dyskusję w przedmiocie tej opinii. Pani przewodnicząca Skowrońska. Proszę bardzo.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

W sprawie ostatniej kwestii, o której mówił pan poseł koreferujący, tj. o deficycie, ujemnym wyniku finansowym w PGW WP. Kwota 181 000 tys. zł.

Chcę o to poprosić, bo może jest czas... To powinien być ten czas, nie nowelizacja w środku roku. Jak to wygląda ostatecznie? Pytanie do pani minister finansów. Na jakim etapie jest uzgodnienie z Ministrem Środowiska tego planu finansowego PGW WP? Bo strata brutto 180 991 tys. zł trochę niepokoi, tym bardziej że część środków, jak państwo piszą w samym przygotowaniu do planu, pochodzi z przejęcia zadań NFOŚiGW. To jest pierwsze pytanie. Będę oszczędna.

Drugie pytanie jest skierowane do pana ministra Gajdy. Państwo zmniejszają zadania, zmniejszają część środków, przerzucają prowadzenie gospodarki wodnej na PGW WP. Tutaj nie ma takiej oszczędności, bo w NFOŚiGW planuje się zwiększenie stanu zatrudnienia o 25 osób.

Chcę o czymś przypomnieć. Nie będę już dzisiaj pytała, bo przy nowelizacji budżetu mieliśmy do czynienia z dodatkowymi etatami przy przekształceniu Agencji Nieruchomości Rolnych. Tutaj państwo również wskazują, że zwiększy się stan zatrudnienia o 25 etatów – z 615 do 640 osób zatrudnionych w NFOŚiGW. Tam nie ma nowych zadań, a zatem dla nas to jest trochę tak, że państwo próbują w każdym resorcie i w każdej instytucji zwiększać zatrudnienie. To jest to, co kontrolujemy przy pracy nad budżetem. Chcę powiedzieć, że pewnie na każdym posiedzeniu Komisji będziemy mogli powiedzieć, że jednostki rządowe, podlegające lub te, które koleżanki i koledzy wspierają, tak próbują – 20, 10, 15 osób dodatkowego zatrudnienia. Policzymy to, tak jak będziemy liczyć i liczymy podwyżki podatków, a jest już ich bardzo dużo.

Zatem pytanie do pana ministra. Jakież to są dodatkowe zadania? Nie przyjmę argumentu, bo większe środki wydawaliśmy w poprzedniej perspektywie, a wypełnianie i wydawanie środków unijnych ślimaczy się ponad miarę w każdej dziedzinie. Po co te dodatkowe miejsca i dla kogo? Te 25 osób dodatkowego zatrudnienia w NFOŚiGW.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Jak pan minister Gajda będzie odpowiadał w drugiej kolejności, bo najpierw poproszę panią minister Czerwińską, to chciałbym, żeby pan minister pamiętał też o pytaniu pani poseł Tokarskiej, które wcześniej było zadane. Dobrze? Tak, a teraz proszę, pani minister Czerwińska w pierwszej kolejności, bo najpierw było pytanie do pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Teresa Czerwińska:

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o plan finansowy państwowej osoby prawnej Wody Polskie, to chcę tylko jeszcze tytułem przypomnienia powiedzieć, że właściwie rozmawiamy o nowej osobie prawnej, która funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 20 lipca br. W związku z tym jest to...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pracowałam przy tym i wiem.

Podsekretarz stanu w MF Teresa Czerwińska:

Mówię informacyjnie. To też dla wszystkich państwa posłów. Być może to jest dobrze znane, to w takim razie...

Natomiast mówię o tym dlatego, że chcę troszeczkę też powiedzieć o tym, w jaki sposób ten plan finansowy Wód Polskich powstał. Mianowicie ustawa jest z 20 lipca br., a zatem chcę podkreślić ten szczególny moment, kiedy właściwie toczyły się już prace budżetowe. Po uchwaleniu ustawy, w drodze rozmów z ministrem środowiska panem Gajdą, rzeczywiście, ustalaliśmy ten plan finansowy. Mieliśmy taką trudność, z której zapewne państwo zdają sobie sprawę, przy wprowadzeniu tej nowej osoby prawnej, która przejmuje przecież niektóre obowiązki, w tym część obowiązków samorządów terytorialnych, że precyzyjne zaplanowanie – tak jak zresztą pani przewodnicząca stwierdziła – tych dochodów nowej państwowej osoby prawnej jest rzeczywiście bardzo trudne.

Jeśli państwo widzą ten ujemny wynik finansowy, o którym tutaj jest mowa, to on przede wszystkim wynika właśnie stąd, że na tym etapie, na którym włączyliśmy plan

finansowy Wód Polskich do projektu ustawy budżetowej... On tutaj jest zawarty i dzisiaj jest przedmiotem rozmów Wysokiej Komisji. Brak sprecyzowania czy brak – powiedziałabym – możliwej kalkulacji przekazywania tej części subwencji ogólnej, jeśli chodzi o jednostki samorządu terytorialnego, być może jest właśnie przyczyną tego ujemnego wyniku finansowego. Natomiast chcę podkreślić, że w trakcie funkcjonowania, w trakcie roku budżetowego prognozujemy, przewidujemy, że ten ujemny wynik finansowy najprawdopodobniej – mamy istotne przesłanki, by tak sądzić – ulegnie zmniejszeniu. Czyli tutaj włączony jest ten projekt planu, a wykonanie to też będą dwie różne rzeczy.

Chciałabym też skorzystać z obecności pani prezes Wód Polskich i poprosić o uzupełnienie mojej wypowiedzi. Chodzi być może o poszczególne pozycje, które tutaj są przedmiotem zainteresowania państwa. Jeśli można...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, ale chyba nie ma powodu, żeby aż tak szczegółowo to omawiać, bo pytanie dotyczyło tego deficytu, prawda? Myślę, że pani minister odpowiedziała. Tak, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jedno zdanie. Pani minister, rozumiem pani wypowiedź, bo tak konstruuje się budżet. Pracowałam w tej podkomisji, która zajmowała się tym projektem i pytałam o plan finansowy pana ministra. Dla mnie jest to dzisiaj zaskoczeniem, bo miało być wszystko dobrze. Pan minister nie powiedział, że na etapie przyjęcia ustawy jest prognoza. Kilkukrotnie pytaliśmy o plan finansowy nowej instytucji. Pan minister nie odpowiedział. Na sali sejmowej również pytaliśmy o plan nowej instytucji, bo państwo wdrożyli nową instytucję. Nie było na to pytanie odpowiedzi. Kontestuję tylko w tym momencie.

Moje pytanie, jeżeli będzie odpowiadał pan minister: W stosunku do przedłożenia z września co się zmieniło w ramach tego, czego państwo oczekują? Nigdy w trakcie prac nad projektem budżetu tego nie wskazano. O wszystkich opłatach i o różnych rzeczach rozmawialiśmy, ale nigdy i nigdzie nie wskazano, że ten fundusz, to nowe gospodarstwo, to nowe przedsiębiorstwo będzie miało na starcie straty. Nie było takiej... Zapewniano nas, jakież to będzie cudne.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Jeśli można też, żeby to wybrzmiało może, bo tak rozumiem również to, co w wypowiedzi pani minister było zawarte, że ten deficyt, który w tej chwili jest przewidziany, wynika również z tego, że nie przewidziano – jak rozumiem – zmniejszenia środków przekazywanych dotychczas samorządom wojewódzkim na realizację tych zadań, które przejmuje przedsiębiorstwo Wody Polskie, prawda? Rzeczywiście, idę tutaj w tym kierunku, co pani przewodnicząca Skowrońska. Myślę, że trzeba byłoby tak naprawdę oszacować te środki, których samorządy nie będą wydawać w tej chwili na realizację zadań, które przejmuje przedsiębiorstwo Wody Polskie. Jak rozumiem, o te środki powinna być pomniejszona subwencja dla samorządów, a te pieniądze powinny być skierowane na wykonywanie zadań, bo to by pewnie rozwiązało problem.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Samorządy nie dostają...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

No, dostają. Dokładnie, dostają, bo to są zadania rządowe, realizowane dotychczas przez samorządy wojewódzkie, do czasu wejścia w życie tych nowych regulacji. Myślę, że przekazywanie tych środków w pełnej wysokości w czasie, kiedy zadania są przeniesione do nowego podmiotu, w tej chwili jest nieuzasadnione. To by spowodowało, że ten deficyt, który jest w tej chwili w planie finansowym Wód Polskich, powinien być chyba w ten sposób pokryty. Rozumiem, że jest jakiś problem z oszacowaniem tego, ale to jeszcze pan minister Gajda będzie w tej sprawie się wypowiadał.

Pani minister, zaraz. Tak? Panie pośle, bardzo proszę.

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, otóż w swoim referacie dokładnie wyjaśniłem. Czy mam to pani przewodniczącej przeczytać jeszcze raz, czy pani przewodnicząca sprawdzi to, co mówiłem? Bo gdyby pani przewodnicząca to usłyszała, to by tego pytania nie było. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, ale rozumiem, że potwierdza pan poseł to, co powiedziałem przed chwilą, tak?

Poseł Jerzy Gosiewski (PiS):

Powiedziałem, że to zależy od samorządów i od wielu innych czynników. Przedstawiłem harmonogram. Trzeba było tylko słuchać.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani minister chce coś dodać, czy nie? Tak jest, oczywiście, panie ministrze. Bardzo proszę, pan minister Gajda.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Mariusz Gajda:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, odniosę się najpierw do planu finansowego Wód Polskich. Otóż, rzeczywiście, zaszły od tego czasu pewne okoliczności. Nie mogliśmy tych okoliczności przewidzieć.

Mianowicie dotychczasowe zarządy melioracji i urządzeń wodnych (ZMiUW), którymi dysponowali marszałkowie... Sejmiki konkretnie wydają uchwały o przejęciu całego mienia, które kiedyś nabyli z pieniędzy – można powiedzieć – rządowych, na rzecz marszałków województw. Wyjątkiem jest tutaj, oczywiście, województwo podkarpackie. W związku z tym istnieje takie ryzyko, że nie będzie można funkcjonować od nowego roku. Ten niedobór jest oszacowany tylko na 2018 r. W późniejszych latach już nie będzie tego niedoboru. To jest, rzeczywiście, istotna sprawa, związana z pewną sytuacją. Mimo naszych próśb, marszałkowie nie przekazywali danych, a w tej chwili otrzymujemy uchwały sejmików, m.in. podlaskiego, śląskiego i dolnośląskiego, że całe mienie, majątek ruchomy przekazują na rzecz swoich urzędów.

Teraz zachodzi pytanie. Od nowego roku przejmujemy ich obowiązki razem z pracownikami. Gdzie chociażby ci ludzie będą pracować i na czym będą pracować? Stąd się wziął tenże deficyt.

Teraz pytanie następne. Odnośnie jeszcze do tego wcześniejszego pytania, gdzie chodziło o Fundusz Odszkodowawczy (FO), otóż jeżeli chodzi o ten fundusz, rzeczywiście, zostało to przesunięte na rok 2019 z kilku względów. Najważniejsza jakby przyczyna jest taka, że to należy zorganizować. Okazuje się, że to jest kilkuset rzeczoznawców, których trzeba przeszkolić. To jest wprowadzenie nowego systemu odszkodowań, bo w tej chwili, co chciałbym przypomnieć, odszkodowania są wypłacane poprzez Polski Związek Łowiecki. Tutaj pan prezes dobrze podpowiada, że przez koła. W związku z tym zachodzą trudności, żeby płynnie przejść.

Gdybyśmy to wprowadzili od roku 2018, to byłaby groźba takiej sytuacji, że w ogóle by nie było odszkodowań. W tej chwili te odszkodowania są, ale płacone przez koła łowieckie. W związku z tym dlatego trzeba to przesunąć. Tutaj trzeba też pomyśleć o pewnych montażach finansowych, w jaki sposób to sfinansować.

Gdy chodzi o pytanie dotyczące NFOŚiGW, jeżeli można, to bardzo proszę pana prezesa Bąka, który wyjaśni, skąd się wzięło to zwiększenie zatrudnienia.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie ministrze, to tylko chciałbym dopytać, bo ten wątek mnie jakoś zainteresował. Chodzi o te uchwały, o których pan mówił, czyli uchwały sejmików wojewódzkich, które przejmują majątek, prawda? Rozumiem, że przejęcie zadań odbędzie się tylko w warunkach przejęcia pracowników, natomiast żadnego majątku tak naprawdę, przy pomocy którego te zadania są wykonywane przez samorządy województw... To nie nastąpi, prawda? Rozumiem, że te uchwały, które zapadają, są zgodne z prawem, tak?

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zgodne.

Podsekretarz stanu w MŚ Mariusz Gajda:

Tak, te uchwały są zgodne z prawem. Natomiast nie są zgodne z pewną wolą zapewnienia prawidłowego funkcjonowania w gospodarce wodnej na terenie kraju, ale z prawem są, niestety, zgodne.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Tak, bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jednak poprosiłabym pana ministra o udzielenie odpowiedzi, bo wiem, że przedsiębiorstwo musi w jakimś okresie pokryć tę stratę. Jeżeli zatem ona jest planowana na starcie w wysokości 180 000 tys. zł... Państwo dzisiaj mają więcej wiedzy na ten temat w przygotowaniu. Myślę, że pani prezes przedsiębiorstwa Wody Polskie też nad tym pracuje, bo w gruncie rzeczy to jest plan finansowy nowego przedsiębiorstwa państwowego. Zatem nas interesuje, w którym roku i jak zostanie pokryta strata, bo nie możemy... Nie było zapewnienia pana ministra o takiej sytuacji, że będzie strata w nowej instytucji. Nie było. Miało być dobrze.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Jeśli mogę, panie ministrze, bardzo bym prosił również o analizę tego typu, czy jednak nie byłoby uzasadnione zmniejszenie środków dla samorządów wojewódzkich, przekazywanych jako subwencja na wykonywanie zadań rządowych w tej sytuacji. Po pierwsze, zadania są przeniesione do nowej instytucji. Po drugie, jeśli jest tak, że one rzeczywiście... Oceniam jako przejaw złej woli jednak podejmowanie tego typu uchwał, o których pan mówił. Jeśli jest przekazanie zadań, a majątek, który służył dotychczas do wykonywania tych zadań, nie jest przekazywany, tylko przejmowany przez samorządy wojewódzkie, to jest to jakiś sposób... Nieuzasadnione wzbogacenie się tych samorządów, prawda?

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Nieprawda.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

No, takie jest moje zdanie. Być może jednak powinniśmy tutaj zastanowić się, czy ten deficyt nie powinien być uzupełniony w związku z tym zmniejszeniem subwencji w tym zakresie. Jeśli mógłbym prosić o zanalizowanie tej sytuacji w tym kierunku, to byłbym wdzięczny, dobrze?

Pan przewodniczący Szewczak jeszcze. Przepraszam, panie ministrze. Jeszcze pan przewodniczący Szewczak w tej samej sprawie.

Poseł Jan Szewczak (PiS):

Chciałem zapytać. Rozumiem, panie ministrze, że trudno było przewidzieć tę stratę, bo trudno było przewidzieć czy założyć taką złą wolę po prostu i takie jakby – powiedziałbym – tego typu działania. Ubolewam, że gdybyśmy mieli niezawetowaną ustawę o regionalnych izbach obrachunkowych (RIO), gdzie podkreślaliśmy, że oprócz legalności pewnych działań potrzebna jest również ocena gospodarności i rzetelności tych działań, to pewnie ten problem inaczej by dzisiaj wyglądał.

A ponieważ nie miałem okazji zabrać głosu i w poprzedniej kwestii, wyrazić zdania co do tego apelu skierowanego do pana posła Cymańskiego, to chcę powiedzieć, że ludzie się dzielą na tych, co wiedzą, że nie wiedzą...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Panie przewodniczący...

Poseł Jan Szewczak (PiS):

...i na tych, którzy nie wiedzą, że nie wiedzą.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Panie przewodniczący...

Poseł Jan Szewczak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Skowrońska jeszcze w tej sprawie. Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Tak. Chciałabym...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Ale nie podziału ludzi, tylko...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Ależ oczywiście. Chciałabym, żebyśmy o dwóch rzeczach rozmawiali. Pan minister mówi o planie finansowym, czyli przychody i koszty, a państwo mówią o majątku, który wchodzi do bilansu. Na posiedzeniu Komisji powinniśmy dwie rzeczy rozgraniczyć.

Zatem nie pokazali państwo i nie było tego wiadomo na starcie, wtedy, we wrześniu, kiedy państwo przygotowywali wkład do budżetu. Przyjmijmy, że przychody, koszty, wynik finansowy – w rachunku wyników, a majątek, o którym państwo mówią, to do bilansu, z tym, że może być efekt składników bilansu, który przenosi się na rachunek wyników. W tym zakresie poprosiłabym o pewną informację, a nie wprost takie mówienie, że to ma wpływ. To akurat w tym przypadku nie ma wpływu, bo to jest bilans, a to jest rachunek wyników. Mówimy o planie finansowym w rachunku wyników.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Pani przewodnicząca, ale są chyba kosztem realizacji tych zadań chociażby wynagrodzenia pracowników, bieżące wydatki, które są z tym związane. To jest coś, co dotychchcas było wykonywane przez samorządy, finansowane w ramach subwencji przekazywanej na realizację zadań rządowych. W tej chwili te zadania zostały samorządom odebrane, czyli nie będą ich realizować, a środki zostają. No, to tutaj coś mi się nie zgadza w tej sytuacji.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

No, nie. To odbądźmy dyskusję, bo to nie tak, jak pan przewodniczący mówi. Majątek, jeśli nie wejdzie, to może być najwyżej, a państwo tego nie pokazują, koszt wynajmu albo koszt, który państwo wyszacowali np. za używanie określonych urządzeń. Nie widzę tego w planie finansowym. Naprawdę nie widać tego w planie finansowym. Zatem z tego tytułu było moje pytanie o stratę finansową w tym funduszu. Drugi jest taki element, że państwo nie mogli zaplanować większych wydatków.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie ministrze, bardzo proszę o rozstrzygnięcie tych wątpliwości.

Podsekretarz stanu w MŚ Mariusz Gajda:

Dziękuję bardzo. Rzeczywiście, chciałem tutaj jeszcze podkreślić, że Rada Ministrów, przyjmując projekt ustawy – Prawo wodne w dniu 18 października 2016 r., wyraźnie wskazała w swojej uchwale, że pracownicy samorządowi przechodzą wraz z kosztami. To było wyraźnie powiedziane. Okazało się, że jednak te koszty, bo tutaj trzeba odróżnić... Pod pojęciem majątku są budowle, urządzenia itd.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Budynki, budowle, środki trwałe.

Podsekretarz stanu w MŚ Mariusz Gajda:

Tak. To, oczywiście, przechodzi w całości, ale to się nie liczy do planu finansowego. Tego nie wliczamy. Natomiast tutaj to, o czym mówimy, to są koszty wyposażenia, energii, wynajmu lokali, tym bardziej że marszałkowie nie przekazują nam tych swoich lokali. Wszystkie te jakby jednorazowe w gruncie rzeczy koszty, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tej jednostki.

Chciałem przypomnieć, że przejmujemy z samorządów około 3 tys. osób. To jest około 3 tys. osób i tym ludziom, którzy do tej pory funkcjonowali niejako w jednostkach budżetowych samorządów... Tych kosztów już te samorządy nie będą ponosiły. W związku z tym chcielibyśmy zaproponować, żeby rzeczywiście o tyle obniżyć subwencję, żeby pokryć tę stratę.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Czy jeszcze ktoś z państwa chciał zabrać głos? Nie słyszę, w związku z tym, stwierdzam zakończenie omawiania projektu ustawy budżetowej na rok 2018 w zakresie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Szanowni państwo, jestem państwu winien komunikat, bo przed tym posiedzeniem Komisji odbyliśmy posiedzenie prezydium Komisji. Ustaliliśmy w trakcie posiedzenia prezydium, że termin składania poprawek do ustawy budżetowej jest do dnia 30 listopada br., do godziny 12. Czyli do 30 listopada do godziny 12 bardzo proszę składać poprawki do sekretariatu Komisji. Natomiast posiedzenie Komisji, które zajmie się rozpatrywaniem tych poprawek i przyjęciem sprawozdania z prac Komisji nad ustawą budżetową, zostało wyznaczone na 1 grudnia, wstępnie na godzinę 11. Z tego, co pamiętam, na godzinę 11. Oczywiście, zawiadomienia jeszcze państwo otrzymają, ale 1 grudnia godzina 11 to jest ta data, którą ustaliliśmy w tej chwili, na to posiedzenie. To już koniec komunikatów.

Na tym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia. Zamykam posiedzenie. Za 7 minut zaczynamy kolejne posiedzenie.